

en 11 zijn afgebeeld, toont bij den eersten oogopslag ook een sterke afhankelijkheid in de uitbeelding. Wellicht kwam dan ook het gegeven niet in zijn litterairen vorm tot hem, maar ging hij direct uit van de Grieksche uitbeelding. Daarvoor pleit het geringe begrip dat de Etrurische kunstenaars vaak van de Grieksche mythen blijken te hebben en de vrijheden die zij zich ten opzichte daarvan veroorloven, terwijl hun kennis van de Grieksche wijze van uitbeelden des te beter is. In de oudheid werd immers Etrurië overstromd met de producten van de Grieksche ceramische industrie, en nog zijn hun graven ware mijnen van Grieksche vazen. Van de afgebeelde vazen stammen dan ook de beide laatsten uit Etrurië: de een heeft als vindplaats Caere, de ander Vulci.

Als wij de Grieksche en de Etrurische wijze van uitbeelden nader vergelijken, dan zien wij bij alle overeenkomst, die vooral in de sterk gelijkende conceptie van het gegeven tot uitdrukking komt, toch ook verschillen. De Etrurische schilder heeft het gegeven vereenvoudigd: Polyxena heeft het veld moeten ruimen (om van de andere figuren die de vazen geven niet te spreken), en Troïlos, die in de Grieksche voorbeelden gewoonlijk twee paarden berijdt, voert er hier slechts één. De vaas van afb. 6 is in dit opzicht een uitzondering. Merkwaardig is echter dat bij nauwkeurig toezien blijkt dat de kunstenaar op de wandschildering oorspronkelijk twee paarden heeft willen weergeven, waarvan het tweede dan bijna geheel door het voorste bedekt werd, ongeveer op de wijze van de vazenschildering die afb. 11 weergeeft. In het origineel zijn aan kop en borst, en aan de achterpooten nog duidelijk de sporen, de „Vorritzungen”, van den oorspronkelijken opzet aanwezig. Op dat oorspronkelijk bedoeld zijn van twee paarden duidt ook het „kentron” dat Troïlos in zijn linkerhand houdt, de gepunte stok met een kruk aan het bovineinde, die bij het rijden met twee paarden gebruikt werd.

Evenals op de vazen is Troïlos geheel naakt weergegeven, slechts draagt hij hier de typisch etrusche elegante voetbekleding, en heeft hij een armband om den bovenarm. In tegenstelling met Troïlos, die slechts het in den strijd onbruikbare kentron voert, is Achilles goed bewapend: het zwaard in de eene hand en — nauw zichtbaar op de schildering — de lans in de andere hand, met helm en scheenplaten (ook daarin stemmen de vazen overeen) is hij gereed tot den strijd. Treffend is ook de gelijkenis in de weergave van het brongebouw. Slechts wordt het op de wandschildering bekroond door twee liggende leeuwen, waarvan één als waterspuwer fungeert (men vergelijk ook de vergaarbakken), terwijl op twee van de drie Grieksche voorbeelden daar een kraai verschijnt als een malum omen voor Troïlos. In een enkel opzicht biedt het tafereel echter ook meer dan de vazen. Wij zien een rijke aanduiding van vegetatie, waar de Grieken zich gewoonlijk vergenoegen met een lijn met wat stippen (slechts het oudste exemplaar, de Timonidasvaas van afb. 11 is wat overvloediger in zijn vegetatie), wij zien een palm-